
Mamy zaszczyt poinformować, że wystawa *Kopernik i jego świat* została uzupełniona o cztery dodatkowe obiekty: starodruki pochodzące z osobistej kolekcji Mikołaja Kopernika. Po szwedzkim najeździe na Frombork w 1626 roku woluminy te jako wojenny łupy trafiły do Uppsali i do dziś przynależą do zbiorów tamtejszej Biblioteki Uniwersyteckiej. Uppsalskie copernicana stanowią największą na świecie kolekcję ksiąg będących niegdyś prywatną własnością wielkiego astronoma. Obiekty z tej kolekcji na terytorium Polski znajdują się po raz pierwszy od XVII wieku.

Obiekty prezentowane na wystawie to:

- *Raptularzyk uppsalski* – zbiór 16 kart z tablicami astronomicznymi i obliczeniami, zawierający notatki sporządzone własnoręcznie przez Mikołaja Kopernika czarnym i czerwonym atramentem. Rękopis stanowi fundament dla wydanego w 1543 r. dzieła *O obrotach sfer niebieskich*, którego pierwsze 3 wydania prezentujemy na wystawie.
- Wolumin *Preclarissimus liber elementorum Euclidis*, zawierający dwie wspólnie opracowane księgi: inkunabuły *Elementa geometriae (Elementy geometrii)* oraz *Astrorum in iudiciis (O sądzie gwiazd)* arabskiego astrologa Haly'ego Abenragela (X/XI w.). Księga pochodzi z kolekcji Mikołaja Kopernika i zawiera jego ręczne adnotacje. Została prawdopodobnie nabyta przez astronoma w Krakowie podczas studiów w l. 1491–1495, na co wskazuje oprawa posiadająca charakterystyczny krakowski styl. Na pierwszym arkuszu wolumin podpisany jest imieniem Kopernika.
- Wolumin *Trzyście ksiąg wielkiego traktatu*, w rzeczywistości pierwsze greckie wydanie tekstu, który jest lepiej znany jako *Syntaxis* lub *Almagest*, autorstwa greckiego matematyka i astronoma Klaudiusza Ptolemeusza (ok. 100–170). Dzieło zostało подарowane Kopernikowi przez jego ucznia Georga Joachima Retyka (1514–1574), o czym świadczy dedykacja na karcie tytułowej. Na marginesach tomu Kopernik narysował figury geometryczne, a także dokonał adnotacji w języku greckim.
- Wolumin *Cirurgia magistri* z wykonanym na karcie tytułowej ręką Mikołaja Kopernika napisem: *Pro bibliotheca e[pi]scopi in arce Heilsbergk („Dla biskupiej biblioteki na zamku Heilsberg [Lidzbark]”)*. W lidzbarskim zamku Kopernik pełnił funkcję sekretarza i lekarza w latach 1503–1510. Jako biskup warmiński rezydował tam jego stryj ze strony matki Łukasz Watzenrode mł. (1447–1512). Na ostatniej stronie tomu Kopernik wypisał obszerną receptę lekarską. Niektóre adnotacje na początku ksiąg sporządzone są również jego ręką.

Source URL:

<https://www.zamek-krolewski.pl/strona/wizyta/1809-copernicana-z-uppsali-na-wystawie-kopernik-i-jego-swiat>